

strogo dobredelni namen. Za glavarjevimi hrbtom pa je pošiljal župan, pek in vodja nemčurjev Ornič zapurna pisma, v katerih pravi, da je pravi namen te siročišnice vzgajati otroke za nemštvo v boj proti slovanstvu. Torej zavod za janičarje. Našim ljudem odkrito in javno povemo, da noben Slovenec ali nobena Slovenka ne more darovati ne vinarja za to podjetje. Nemci in nemčurji pa naj le pridno darujejo. Bomo vsaj v Jugoslaviji, ki kateri bo pripadal tudi Ptuj z Orničom vred, imeli vsaj eno poslopje več. Značilno pa je, kako se dajo politični uradniki speljati od nemčurjev na led. Ornič namreč Netolički, kakor smo izvedeli iz verodostojnega vira, ni povedal ne besedice o svojih zaupnih pismih in o namenu, da mora biti nameravana siročišnica vzgajališče za janičarje. Seveda, Ornič je zvit, kar pa se o naših političnih uradnikih-Nemcih ne more trditi.

Naši poslanci so v državnem zboru vložili celo vrsto interpelacij. Goslinčar radi ustavitve lista „Jugoslovan“, dr. Korosec radi agitacije nekakega orožnika proti majniški deklaraciji, Roškar radi postopanja okrajnega žitnega nadzornika Seidlerja v Mariboru in radi zapostavljanja Slovencev pri vojno-žitno-prometnem zavodu, dr. Verstovšek radi uvedbe slovenskih krajevnih imen v zemljiški knjigi, ter radi rekvizicije živine. Jugoslovanski klub ima pripravljenih še celo vrsto predlogov in interpelacij. Posebno živahno se naši poslanci pripravljajo na boj proti vinskemu davku. Pomoč so jim obljubili Poljaki in Čehi.

Slovanska vzajemnost. Jugoslovani, Čehi in velik del Poljakov so imeli dne 30. septembra v drž. zbornici skupno posvetovanje, na katerem so sklenili, da bodo skupno nastopali in se medsebojno podpirali.

Novi davki. V finančnem odseku drž. zbornice je dne 30. septembra napovedal finančni minister nove davke, da država pokrije primanjkljaj dveh milijard, kot zvišanje davka na žganje, na pivo na sol, zvišanje cele vrste raznih pristojbin, davek na promet, davek na razpečevanje blaga in nagizdni davek, manjši davek na premoženje, kajti na premoženje se bodo večji davki naložili še le po vojni. V imenu Čehov je izjavil posl. Strasky, da si drzne vlada v tako resnih časih izdati naredbo, ki določa delitev Češke na dva dela, kar pomenja udarec s pestjo v obraz Čehom. Izjavil je končno, da Čehi ne bodo dovolili novih davkov vladi, do katere nimajo nobenega zaupanja.

Nemci se učijo slovenski. Nemci se zadnji čas prav pridno učijo slovenskega jezika, ker vedo, da drugače v Jugoslaviji ne bodo dobili kruha. Celotrednik lista „Marburger Zeitung“, znani Jahn, da poučevali svojo hčerko na meščanski šoli v slovensčini.

Jugoslovansko deklaracijo je pri Spodnji Sv. Kungoti pri Mariboru podpisalo 148 oseb. Navdušenje za našo svobodo je v tej obmejni župniji veliko. Slava zavednim Slovincem in Slovenkam!

Graf Hertling in pl. Hintze odstopila. Dne 30. septembra sta odstopila nemški državni kancelar graf Hertling, kakor tudi nemški državni tajnik za zunanje zadeve, pl. Hintze. Že delj časa se je govorilo o velikih spremembah nemških vodilnih državnikov. Nemško ljudstvo je začelo z zadnjem času odločno zahtevati več političnih svobodščin, kot razširjeno volilno pravico ter pravico, da sme tudi kak od ljudstva izvoljen poslanec, ki ni drž. uradnik, postati minister. Nadalje zahteva, da se preosnovi nemško ministrstvo tako, da bodo v njem zastopane vse stranke in ne samo stranke, ki so vladne in ki tvorijo večino zbornice. Ker so torej v Nemčiji na vidiku velike politične preosnove, je smatral graf Hertling, da vsled svoje starosti ni kos tako veliki nalogi in je raje podal ostavko. Glede odstopa Hintzeja se pa govori, da je prišel glede svoje zunanje politike v nesoglasje z nemškimi vrhovnim armadnim poveljstvom.

Tedenske novice

Orli! V nedeljo, dne 13. oktobra, vsi v Trbovlje k blagoslovljenju zastave tamošnjega Orla! Po dolgih letih vojne je to prva orlovska prireditev. Vsak odsek naj pošlje vsaj enega zastopnika, da bomo videli, koliko Orlov se živi. Pri popoldanskim veselici nastopijo Trboveljčani z »moreško«. Naznanite tudi svoj prihod, da vam priskrbimo glade hrane. Na svidenja! Na zdar!

† Lovro Sah. Na Teharjih je v noči od 30. septembra na 1. oktobra v Gospodu zaspal tamošnji nadučitelj g. Lovro Sah. Rajni je bil izboren šolnik, dober narodnjak in zvest katoličan. Pridno je dopisoval tudi v naše liste. Pogreb se je vršil dne 2. t. m. Svetila vrlenu možu večna luč!

Zlata poroka. Zlato poroko obhajata g. Karel Sark, c. kr. uradnik v Pekoju, in gospa Roz. Sark dne 4. oktobra 1918 v mariborski stolni cerkvi. Čestitamo!

Ne prodajajte slovenske posesti tujcem. Če ima kdo na prodaj kako posestvo, bodisi veliko ali malo, liho, gozd za sekati ali kako premičnino, naj ne ponuja tujcem. Pišite raje uradništvu „Slovenskega Gospodarja“. Katere vam bo preskubelo domačega

kepeca. Naši inserenti dan na dan povprašujejo, če je kaj na prodaj.

Jugoslavija Jugoslovonom. Knjižica, ki se je tako priljubila našemu ljudstvu, se zopet dobi v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Cena s poštnino vred 50 vin. Slovenci, sežite pridno po njej!

Marija, žalostna Mati. Premišljevanja in molitve. Spisal dr. Josip Hohnjec, profesor bogoslovja v Mariboru. Mirno lahko trdimo, da tako popolnega, izvirnega molitvenika še Slovenci do zdaj nimamo, kakor je ta. Pisatelj, neumorni organizator slovenskega ljudstva, se je v resnici potrudil podati svoje ljudstvu nekaj dobrega. Knjiga vsebuje v prvem delu osem obširnih premišljevanj o Žalostni Materi božji. Tu je nakupičenih nebroj zlatih pobožnosti v čast Žalostni Materi in v čast trpljenju Jezusovem, štiri sv. maše in zbirka splošnih molitev in pobožnosti. Oh koncu je g. pisatelj še dodal razne molitve v boleznih, za bolnike, za umirajoče in za rajne. Novo knjigo prav tople priporočamo. Cena s poštnino vred K 6.50. Naroča se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Zjutraj še zdrav, a zvečer so mrtvega peljali domov. Iz Spodnjega Gasteraja v Slov. gorah nam pišejo: Dne 23. sept. se je smrtno ponesrečil ob okrajni cesti pri Sv. Marjeti ob Pesnici tukajšnji posestnik Martin Berič. Nekemu vozniku so se zadaž konji splašili ter z vso silo trčili ob Beričev voz. Berič je bil tako poškodovan, da je čez 20 minut izdihnil svojo dušo. Zjutraj je zdrav odšel od svoje družine, zvečer pa so mrtvega pripeljali domov. Izrekamo srčno sožalje njegovi rodovini. Rajni je bil vzgleden katoličan in zavezan Jugoslovan. Njegove poslednje besede so bile želja, da bi sprejel sv. zakramente in zadnji pozdrav na svoje drage. Naj v miru počiva!

Prvi sneg. Včeraj, dne 2. okt. smo opazili vrh Pohorja, Kozjaka in Boča prvi sneg.

Kolera v Nemčiji. V nekaterih mestih v Nemčiji se je pojavila prava kolera, kakor razsaja v Aziji. V Berlinu je v zadnjih dneh zbolelo sedem oseb na kolero, od katerih jih je do sedaj že šest umrlo.

Sladkor za sladkanje vinskega mošta. Ker bo letošnji vinski mošt vseboval malo sladkorja, ga bo treba zboljševati s pridevanjem sladkorja. Napravite takoj prošnje. In sicer tako: Okrajno glavarstvo se prosi za dovoljenje za sladkanje mošta. Povedati se mora, koliko hektolitrov mošta bi rad zboljšal s pridevanjem sladkorja. Prošnja za nakazilo sladkorja pa se naslovi na c. kr. kletarskega nadzornika g. Rih. Petrovana v Mariboru (c. kr. okrajno glavarstvo). V prošnji navedite, da ste že vložili prošnjo na okrajno glavarstvo za dovoljenje slankanja mošta. V prošnji poudarjajte: Pridelal bom približno 30 hektolitrov vinskega mošta. Za sladkanje bom rabil 150 kg sladkorja. Prosim, da se mi ta množina sladkorja takoj nakáže, ker se je že začela trgati. Vinograd leži v . . . , klet imam v . . . , stanujem pa v . . . — Oddajte prošnje takoj ekspresno na pošto, ker je že zadnji čas za vlaganje takih prošenj. Za sladkor lahko prosijo tudi gostilničarji in sploh vsi, ki si nakupijo vinski mošt.

Kričeč slučaj. Iz St. Ilje se nam piše: Veterinarni nadzornik Fišer, ki ima prvo besedo pri oddaji živine, je dal odvzeti kmetu Stani-ju v Ceršaku zadnja dva vola. Mož ima sedaj samo eno kravo na pribovitnem posestvu, ki meri okoli 15 oralov. Fišer mu niti toliko odloga ni hotel dovoliti za oddajo volov, da bi bil spravljen poljske pridelke pod streho in da bi si vsejal ozimino. Privandranči Svab pa sme imeti kar po dva para vprežne živine. Tako ima n. pr. privandranec Waldemajer v Cirknici 8 glav živine na posestvu, ki je komaj tako veliko kot posestvo g. Stani-ja. Vitenberžan Scholl v St. Ilju še ima 2 para volov in 3 krave ter bika, s katerimi bi lahko vozil, privandranec Gutstein ima na posestvu, ki ni večje kot Stanijevo, 2 konja, 2 vola, 2 kravi in še več mlajše živine. Domačin sme imeti samo 1 kravo na kmetškem posestvu, a privandranči s severa pa kar po dva para vprežne živine! To so kričeči slučaji. Kako postopajo tuji-uradniki z našim ljudstvom! In če gre domačin samo prosit, naj bi mu pustili vole, da bi spravljen pridelke pod streho in obsejal polje, najde gluha ušesa, ali pa se ga z osornostjo in neuljudnostjo — da ne rabimo hujšega izraza — odslovi. O tem se bo govorilo še na drugem mestu.

Radi zaplemke žita v Rengovem mlinu na Bregu pri Ptuj se naj oglašijo prizadeti iz mariborskega okraja pri žitnem nadzorniku Seidlerju na mariborskem okrajnem glavarstvu. Dalo se bo najbrž dobiti žito nazaj.

Preskrbite se za zimo! Soditi po sedajnem položaju bo prihodnja zima in spomlad zelo huda. Pri-manjkovalo bo živil. Svetujemo našim ljudem: Preskrbite se sedaj! Nakupite si, kar se da, seveda tako kakor znate in veste in po načinu, ki je dovoljen. Shranite pa dobro, da vam živil tatje ne ukradejo! Sušite sadje, kolikor morete.

Dopisi.

Maribor. V petek, dne 27. septembra je umrl po dolgotrajnem bolehanju, spreviden s sv. zakramenti za umirajoče, časnikar Ivan Skvarča, star 32 let. Umrli je bil stalni dopisnik „Slov. Naroda“ in drugih listov. Sodeloval je večkrat tudi pri naših listih. Naj mu bo slovenska mariborska zemlja lahka. Ostalim naše sožalje. Pogreb se je vršil ob

obilni udeležbi mariborskih Slovencev v nedeljo, dne 29. sept. na Pobrežje. — Dne 1. oktobra pa sta umrla soseda naše tiskarne gostilničarka g. Friedau in trgovec g. Jurij Heumayer. Naj v miru počivata!

Pobrežje pri Mariboru. Zakonska Ivan (star 83 let) in Marija Kokol (stara 74 let) obhajata meseca oktobra t. l. svojo zlato poroko. Poročena sta bila leta 1868 in vedno prebivala v tej občini. Prošijo se dobrosrčni ljudje, da bi tema zakonskima naklonili kako malenkost v denarju ali blagu, da bi bila v stanu, obhajati v skromni meri, vsaj pa pri kosčku kruha svojo zlato poroko. Milodari se naj blagovolijo poslati na naslov: Kokol, Pobrežje pri Mariboru, cesta na Zrkovec št. 3. V naprej: Bog plati!

Št. Ilj v Slov. gor. V Selnici je umrla žena železničarja Vicani. Mož je ležal tako hudo bolan, da niti ni vedel, da so ženo pokopali. Rajna, ki je bila pridna žena, zapušča več malih otrok. N. p. v m!

Ljutomer. Ciril Metodova ženska in moška podružnica v Ljutomeru priredita v nedeljo, dne 6. oktobra t. l. v gostilniških prostorih g. Seršena v Ljutomeru vinski trgatav s prijaznim sodelovanjem pevskega društva z zelo zanimivim sporedom. Začetek ob 1/2 4 uri popoldan. Slavno občinstvo se opozarja na to prireditev in vabi na mnogoštevilno udeležbo. — Odbor.

Sv. Peter pod Sv. gorami. V nedeljo, dne 13. septembra, se je vršila na Sv. gorah sklepna romarska pobožnost, ki je ob velikanski množici ljudstva od blizu in daleč trajala od 5. do 15. septembra. — Pred zadnjim sv. opravilom se je slovesno blagoslovila zastava šentpeterske dekliške Marijine družbe, krasno delo šolskih sester v Mariboru. Botra zastavi je bila predsednica Marijine družbe gđc. učiteljica Roza Zolgar. Svečanostni govor je imel preč. g. prof. dr. Hohnjec, iskren prijatelj in vnet organizator naše mladine. V prelepih besedah je govoril o pomenu Marijinega češčenja sploh, zlasti pa za mladino. Navduševal jo je, naj se pridno zbira pod Marijino zastavo, ker le pod to lahko ohrani najdražji zaklad, nedolžnost srca. Preč. g. doktorju v imenu cele Marijine družbe najiskrenejša zahvala. Poleg domačih družbenic so se v prav velikem številu udeležile slovesnosti mladenke iz sosednih župnij, da, se celo iz zelo oddaljenih krajev. Pred tronom Marijine so vnovič ponavljale in obljubljale zvestobo nebeski Kraljici. Marija svetogorska jim naj bo vodnica po nevarnem potu tega življenja. Tako se je slovesno sklenila romarska pobožnost na Svetih gorah. Romari so vsak dan pridno prihajali, pristopali k sv. zakramentom, zajemali novih moči in tolažbe v strašnem trpljenju svetovne vojne. Trditni smemo, da je dne 8. septembra, na rojstni dan Matere božje, obiskalo Svete gore okrog 10.000 ljudi in na sklep, 15. septembra, skoro ravno toliko. To je jasen dokaz letos, kakor tudi druga leta, da so Svete gore nad Sv. Petrom največja božja pot na Spodnjem Stajerskem, dokaz, kako goreče časti slovensko-hrvatsko ljudstvo Marijo, kako veliko zaupanje ima do nebeske Kraljice. Mati božja svetogorska, usliši prošnje pobožnih romarjev, izorosi nam od svojega božjega Sina, kneza miru, toliko zaželeni mir!

Lesično pri Pilšanju. Nemila smrt je izbrala iz naše srede uglednega moža, da naj stopi pred prestol Večnega. Bil je to Mihael Maček, posestnik in ob občinski odbornik. Rajni je bil jetičen in dalj časa je bil privezan na postelj. Posebno je ubožec trpel zadnje tedne velike bolečine, dokler ga ni naposled rešila smrt. Jako bomo pogrešali delavnega rajnika, ki se je mnogo trudil za dobrobit občine. Bil je tudi zavezan mož in politik. V njegovi hiši so se čitali katoliški časopisi. Njegova najsrčnejša želja je bila, zadihati v svobodni Jugoslaviji. „potem pa rad umrjem“, je večkrat rekel. Kako priljubljen je bil umrli, pričra pač njegov pogreb, katerega se je udeležilo precejšnje število občinstva. Prizadeti družini izražamo soobčani globoko sožalje, pokojniku pa naj svetli večna luč in naj počiva v miru, katerega si je zaslužil!

Škale pri Velenju. Dekliška zveza priredi v nedeljo, dne 6. oktobra po večernicah v gospodarskih poslopih g. Terezije Naraks igro: »Kukavica modra ptica«, kateri bode sledila šaljiva dražba. Čisti dobiček je namenjen bodočemu društvenemu domu. K obilni udeležbi ste vabljeni domačini in sosedje.

Prebold. Slovensko katoliško izobraževalno društvo v St. Pavlu pri Preboldu vabi na gledališko predstavo, ki jo priredi v nedeljo, dne 6. oktobra t. l. popoldne po večernicah, v Društvenem domu. Vsopred: 1. Ljudmila, žaloigra v petih dejanjih. 5. Zakleta soba v gostilni „pri zlati goski“, veseloigra. 3. V ječi, burka. Vstopnina: sedeži 2, 3 in 4 K, stojišče 1 K. Slovenci in Slovenke, pridite v obilnem številu!

Dramlje. Nedeljo sv. Ursule obhajamo letos že pred godom, dne 20. in ne dne 27. oktobra.

Konjice. Dne 24. sept. je umrla nagle smrti gospa Josipina Kaloud, učiteljica na trški šoli. Pripeljali so jo v njen rojstni kraj, v Smarje pri Jelšah. N. v m. p.! — Cel naš okraj je okužen. Skoraj celo zimo je razsajal legar, sedaj pa se širi griža, ki je zahtevala že veliko žrtev. Kuge, lakote in vojske reši nas, o Gospod!

Posamezne številke „Slovenskega Gospodarja“ in „Straže“ stanejo od 1. oktobra naprej v razprodaji 20 v, brez ozira na to, ali imajo 4 ali 8 strani!